

תצהיר

אני הח"מ, יעקב (מנדי) אור, נושא ת.ז. שמספרה [REDACTED] מגיש תצהיר זה כתמיכה לעתירת התנועה לאיכות השלטון בישראל, ע"ר 580178697 (להלן: "התנועה") בבג"ץ 3921/20 התנועה נ' היועץ המשפטי לממשלה ואח'. לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת, וכי אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא אעשה כן, מצהיר בזה בכתב כי הדברים המפורטים כדלקמן הינם נכונים, למיטב ידיעתי ואמונתי:

1. שמי יעקב (מנדי) אור, תושב כפר סבא, רחוב [REDACTED]
2. שירתתי בצה"ל בדרגת אלוף וכחבר במטכ"ל. בעברי כיהנתי כמתאם פעולות הממשלה בשטחים, הקמתי את חטיבת ההדרכה והתורה במטכ"ל, שימשתי כנציג צה"ל בשיחות במצרים לגיבוש הסכם אוסלו, וכיהנתי כמפקד אוגדת יהודה ושומרון וראש מטה פיקוד דרום, כראש מטה פיקוד דרום וכמפקד אוגדת עזה שאותה הקמתי. לאחר שיחרורי מצה"ל, כיהנתי כמשנה מנכ"ל מבקר המדינה וכממונה על ביקורת מערכת הביטחון וכל ארגוני הביטחון בשנים 2001 עד ינואר 2013. במסגרת תפקידי הייתי אחראי על יותר מ-300 דוחות ביקורת מקיפים שעסקו בנושאי הביטחון הלאומי האסטרטגי והאופרטיבי, מרמת יזום וקבלת החלטות אצל ראש הממשלה ובוועדת השרים לענייני ביטחון ועד תהליך היישום בדרגים השונים. רבות מהבדיקות ודוחות אלו עסקו בסוגיות הביטחוניות החסויות והרגישות ביותר של מדינת ישראל וכידוע, על פי חוק, הכל היה פתוח בפני ביקורת המדינה בתחומים אלו.
3. בשנים 2010 ו-2011, תוך כדי ביצוע ביקורת בתחומים מסוימים של צי הצוללות, התחילו להגיע לידיעתי, כמנהל החטיבה לביקורת ארגוני הביטחון, סימני שאלה באשר לתהליך רכש הצוללת הששית, שאותם סימנו לעצמנו כיעד לבדיקה מערכתית-המשכית של ככל סוגיית הרכש וההצטיידות של הצוללות.
4. לאחר שפרשתי הצטרפתי כחבר הוועד המנהל ואחר כיו"ר המועצה הציבורית של תנועת אומ"ץ ("אזרחים למען צדק"). החל מתחילת 2016, פנו אלינו (אלי ואל ראש הארגון מר אריה אבנרי ז"ל) גורמים שונים בהשגות שונות על תהליכי רכש של חיל הים, טענות שחייבו לדבריהם בדיקות עומק. בין היתר, ובעקבות תלונת אחד הפונים אלינו על תא"ל (מיל) אבריאל בר יוסף, פנינו במרץ 2016 ליועץ המשפטי לממשלה ולמבקר המדינה, והמתלונן מסר למשטרה את טענותיו. בעקבות זאת, ובאופן מיידי, נעצר מינויו של תא"ל (מיל) אבריאל בר יוסף לראש המל"ל והוא נקרא לחקירה. טענות אחרות שהועלו בפנינו ב-2016 וב-2017, הפנינו למבקר המדינה דאז.
5. החל מחודש נובמבר 2016 החלו פרסומים בתקשורת על האירועים שהפכו בהמשך לחקירת המשטרה בנושא הרכש מחברת תיסנקרופ, שהסתיימה בחודש נובמבר 2018. על פי ממצאיה, בין השנים 2009 ל-2016, פעלו גורמים שונים לקדם רכש נרחב מתברה זו תוך הסתרת קשריהם העסקיים.
6. כידוע לאחר סיום החקירה, העביר משרד מבקר המדינה אל היועץ המשפטי לממשלה, חומר נוסף אשר לדעת משרד המבקר, מחייב המשך חקירה בנושאים נוספים. גם משטרת ישראל, לאחר שהונחתה ע"י היועמ"ש לבדוק סוגיות מסוימות בהיבט פלילי, ציינה בדו"ח סיכום החקירה כי במקרה זה נדרש המשך בירור ובדיקה על ידי גורמים מוסמכים, כדי להגן על הליכי הרכש

האסטרטגי "מפני אינטרסים זרים והשפעות פסולות במבט צופה פני עתיד", לשון הודעת המשטרה, לנוכח מידע שהתברר בחקירה אודות פעולות שנקטו "אל מול גורמים עסקיים ופריטיים, בכל הנוגע לרכש ביטחוני ואסטרטגי למדינת ישראל".

7. משנת 2018 אני חבר הוועד המנהל של "התנועה לטוהר מידות". במרץ 2019 עתרה התנועה לבית המשפט העליון בבקשה כי בית המשפט יורה ליועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה כנגד ראש הממשלה בנושא רכש הצוללות ואוניות השטח. אני חתום על התצהיר לעתירה שהוגשה. בית המשפט הנכבד דחה את העתירה.

8. בתוקף היכרותי העמוקה עם מערכת הביטחון ותפקידי בתנועה פנו אלי בינואר 2020 תמישה מבכירי מערכת הביטחון, ששירתו בתפקידי המפתח במשרד הביטחון וצה"ל בעת קרות תהליכי רכש אוניות השטח והצוללות בבקשה לסייע "בדחיפת" פתיחת בדיקה כוללת של תהליכים אלו על ידי מבקר המדינה או הקמת ועדת חקירה. לטענתם, כל אחד מזויות הראיה שלו, ראה, חווה והעיר בזמנו על ליקויים חמורים בתהליכי קבלת ההחלטות בנושא רכש אוניות השטח והצוללות. ליקויים שלדבריהם, לכאורה, לא נבדקו כלל בראיה כוללת מערכתית ולכל אורך ורוחב מסלול תהליך קבלת ההחלטות. החמישה הינם: עו"ד אחז בן ארי שהיה היועמ"ש למשהב"ט, תא"ל (מיל') צוקר שמואל שהיה ראש מנהל ההרכשה, אלוף (מיל') עמוס גלעד שהיה ראש האגף המדיני בטחוני, תא"ל (מיל') אילן הררי שהיה מבקר צה"ל ואל"מ (מיל') חגי טננבוים שהיה מבקר מערכת הביטחון במשרד הביטחון. בעקבות טענותיהם ומוכנותם להעיד, פנינו (חברי הוועד המנהל של התנועה לטוהר המידות) למבקר המדינה, מר אנגלמן – ובידיעת היועץ המשפטי לממשלה, בבקשה מסודרת, לזמנם ולשמוע את עדותם, אולם לדאבון הלב לא נעשה דבר.

9. גם העובדה שניתן אישור לגרמנים למכור צוללות תקיפה למצרים מבלי שמפקד חיל הים, מבלי שהרמטכ"ל, מבלי ששר הביטחון ומבלי שגורמי המודיעין לרבות המוסד מודעים לכך, חייבת להיבדק ולהיחקר על ידי הרשויות המוסמכות.

10. בשנת 1988 פנה ראה"מ דאז, מר שמיר ז"ל, למבקר המדינה דאז, מר מלץ ז"ל, וביקש ממנו כי ביקורת המדינה תרחיב את בדיקותיה גם לליבת הביצוע של המערכים המסווגים ביותר והחסויים ביותר של מדינת ישראל, וכך היה מאז. כמי שהיה מופקד שנים רבות על ביקורת המדינה, על מערכת הביטחון וארגוני הביטחון, חשוף ומכיר היטב את כל הבדיקות, הביקורת והחקירות המערכתיות, על כל רובדיהם שבוצעו מאז בקשת שמיר ממלץ, אני יכול לאמר באופן המקצועי והמוסמך כי אני לא מכיר בתולדות הפיתוח, הרכש והייצור הביטחוני כי לא היה פרויקט אסטרטגי בהיקף כזה (כמו רכש הצוללות ואוניות השטח) ואף פחות בהרבה, שלא נבדק ונחקר ביסודיות ובראיה שלמה וכוללת, ובוודאי כאשר עלו טענות קשות על דרך התנהלותו ע"י הגורמים שהיו מעורבים ישירות.

11. לנוכח ממצאי החקירה ונתונים נוספים שנודעו והתפרסמו לאחר סיומה אני עושה תצהיר זה בתמיכה לעתירת התנועה למען איכות השלטון אשר הוגשה לבית המשפט העליון ביום 16.6.2020 (בג"ץ 3921/20), שעניינה המשך חקירה של ההליכים שהובילו לקבלת החלטות הקשורות לרכש זה, בין אם באמצעות הקמת ועדת חקירה ממלכתית ו/או ועדת בדיקה ממשלתית, ובין אם באמצעות קיום חקירה פלילית.

12. אני הח"מ, יעקב (מנדי) אור מצהיר בזאת כי העובדות המפורטות בתצהיר זה נכונות לפי מיטב ידיעתי ואמונתי.

 יעקב (מנדי) אור

אימות חתימה

אני הח"מ, עו"ד אביתר אילון, מרחוב יפו 208 בירושלים, מאשר בזה, כי ביום 9.7.2020, הופיע בפני מר יעקב (מנדי) אור שזיהיתיו לפי ת.ז. שמספרה ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת בלבד ואת האמת כולה, וכי יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק אם לא יעשה כן, אישר נכונות הצהרתו דלעיל וחתם עליה בפני.

84392
 אביתר אילון, עו"ד